

A HTMT HÍREI**A nagyenyedi Bethlen Gábor Dokumentációs Könyvtár kéziratai az Erdélyi Digitális Adattárban**

2025-ben a Nemzetközi Magyarságtudományi Társasággal és a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központtal partnerségben 129, 1850 előtti kézirat lett digitalizálva a nagyenyedi Bethlen Gábor Dokumentációs Könyvtár gyűjteményéből. Összesen 43 508 oldal vált digitálisan is elérhetővé, amelyekről 35 629 felvétel készült. A program támogatója a Miniszterelnökség és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. volt. A digitalizált kéziratok most az Erdélyi Digitális Adattárban is elérhetővé váltak... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

Köszöntő: Uray Zoltán akadémikus 95. születésnapját ünnepli

Kilencvenötéves Uray Zoltán ny. sugárbiológus akadémikus, az EME alapító, tiszteleti tagja, a Természettudományi Szakosztály egykori elnöke. [...] Mit lehetne még elmondani a sport és tudományos életben egyaránt kivételes sikereket elért, kilencvenötödik életévét betöltő Uray Zoltánról? Az eddigi méltatásokból az olvasók már megismerhették az ünnevelt teljes életrajzát, érmeit, trófeáit, tudományos akadémiai tagságát, közéleti szerepvállalásait. Egy dolgot viszont még el lehet, sőt el kell mondanunk róla: Uray Zoltán, az MTA külső tagja úriember a szó legnemesebb értelmében. [...] Olyan hangulatot teremtett maga körül, hogy környezetében egyszerűen nem lehetett veszekedni. És tette mindezt halkan, szerényen, udvariasan... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)
[teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Az EME kiadója legközelebb Szatmárnémetiben mutatkozik be

Az EME kiadója legközelebb Szatmárnémetiben mutatkozik be október 16-án 16 órától. Az érdeklődők a helyszínen megvásárolhatják az EME Kiadó friss és korábbi kiadványait, emellett két új kötet bemutatójára is sor kerül: Bartha Katalin Ágnes és Radnai Dániel könyveit a szerzők jelenlétében ismerheti meg a közönség... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG**A vajdasági népi tárgyi örökség feltérképezéséről kötöttek megállapodást Zentán**

A vajdasági magyar kulturális örökség megőrzését és a szakmai együttműködés erősítését szolgálja az a megállapodás, amelyet a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum írt alá Zentán. [...] A rendezvényen Kormányos Gyöngyi, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet igazgatója bemutatta az intézmény tájházi és helytörténeti gyűjteményi tevékenységét, valamint az ezen a területen végzett szakmai munkát... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Bemutatták Zentán Mák Ferenc A szűk hazának virágzó nemzete című könyvét

Mák Ferenc legújabb kötetét mutatták be Zentán. A szűk hazának virágzó nemzete: a szlavónországi magyarság története a nemzeti újjászületés korában: 1867–1920 című hiánypótló mű ünnepélyes könyvbemutatóját a zentai Alkotóházban tartották meg. [...] Az eseményen a szerzővel, Mák Ferencel, a kötet szerkesztőjével, Hajnal Jenővel, valamint Antalovics Péterrel, a könyv kiadójával beszélgettek a szlavónországi magyarság múltjáról és történeti örökségéről... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Végtelen horizontok címmel megjelent Bálint Sándor legújabb könyve

Az újvidéki Forum Könyvkiadó Intézet gondozásában megjelent Bálint Sándor Végtelen horizontok című könyve, amely Kommentárok a valóság túlsó feléről alcím alatt 22 szerb és horvát NIN-díjas író műveinek próza-olvasatát foglalja egybe. [...] A Végtelen horizontok című kötet szövegei számos esetben a szerb és horvát írók könyveiben szereplő magyar vonatkozású történelmi, társadalmi és polgári vonatkozású eseményekre is fölhívják a magyar olvasó figyelmét. [...] Az Erdélyben is létezett, fölöslegessé vált öregek által vállalt, önkéntes halál szerbiai megnyilvánulási formájáról... Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Közös magyar–lengyel–szerb projekt a rendszerváltásról

Elindult egy a rendszerváltás időszakát személyes visszaemlékezések segítségével a fiataloknak bemutató magyar, lengyel és szerb projekt. A kutatók országonként legalább ötven-ötven oral history interjút készítenek olyanokkal, akik fiatalon éltek meg a rendszerváltás időszakát. [...] Az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark Közhasznú Nonprofit Kft. koordinálta, 2027 végéig tartó projektben a szegedi Belvedere Meridionale Alapítvány, a krakkói Fundacja Ignatianum és az újvidéki Fondacija EXIT vesz részt... Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Cikksorozat: Vajda János bánati és bácskai kötődéseiről

Költő és hírlapíró volt, a Kisfaludy-társaság rendes tagja, a 19. század második felének egyik legeredetibb magyar költője. Életútja szorosan összekapcsolódott az 1848–49-es forradalom és szabadságharc eszméivel. Miután részt vett a roppant hidegről emlékezetes téli bánási hadjáratban, megkapó prózában ecsetelte a Dél-Bánátban, főképpen Nagybecskerekén és Pancsován látottakat és tapasztaltakat (Egy honvéd naplójából). [...] Németh Ferenc, az MTA külső köztestületi tagjának cikksorozata... Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 > teljes cikk 4 >](#)

Ötvenkét nap után eloltották a tüzet a Delibláti-homokpusztán

Eloltották a Delibláti-homokpusztán, Emánueltelep település térségében augusztus 2-án keletkezett tüzet – közölte szerda este Ivica Dačić ügyvezető belügyminiszter... Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

Szeptember 27-én kezdődik és négy napon át tart a IV. Kamarafeszt Zentán

Szeptember 27. és 30. között rendezik meg Zentán a IV. Kamarafesztet, a Zentai Magyar Kamaraszínház és a Novem Színházi Szervezet szervezésében. [...] A IV. Kamarafeszt tehát négy napon át színházi előadásokkal, filmvetítéssel és szakmai beszélgetésekkel várja a közönséget Zentán... Forrás: [Vajma.info: teljes cikk >](#)

Dobó Tihamér emlékest a Délvidék Házban

A Délvidék Ház ad otthont október 1-jén a Cigonya című emlékestnek, melynek középpontjában Dobó Tihamér (1937–1987), a magyarkanizsai születésű festő és grafikus áll, akit a vajdasági magyar képzőművészet egyik legeredetibb és legjelentősebb alkotójaként tartanak számon. [...] Az est házigazdája Hegedűs László Oscar, aki hosszú évek gyűjtőmunkájának eredményeként állította össze a CIGONYA című monomédiát... Forrás: [Vajma.info: teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Így állnak a népcsoporti nyelvek Ausztriában

Az Európa Tanács legfrissebb értékelése szerint Ausztriában jól kiépített rendszer szolgálja a népcsoportok nyelveinek védelmét és támogatását. A jelentés ugyanakkor arra is rámutat, hogy az oktatás, a közigazgatás és az igazságszolgáltatás területén még számos lehetőség van a fejlődésre. [...] A burgenlandi horvát, a magyar és a szlovén nyelv használatának lehetősége ugyan biztosított, a gyakorlatban azonban még ritkán élnek vele... Forrás: [Volksgruppen.at: teljes cikk >](#)

Az ORF új vezérigazgatója meglátogatta a tartományi szerkesztőségeket

Clemens Pig szeptember 18-án így az ORF Burgenland kismartoni stúdiójában járt. [...] Az ORF új vezérigazgatója arra a kérdésre, hogy a jövőben hogyan látja a népcsoport-szerkesztőségek programjának jelentőségét, a következő választ adta: „Tirolból származom, ezért nagyon mélyen megértem a népcsoportokkal kapcsolatos kérdéseket. Különösen Dél-Tirolra tekintve, ami a szülőföldemet, Tirolt illeti. [...] A „regionális helyi ellátás”, ahogy ő fogalmaz, csak közvetlenül a helyszínen valósulhat meg... Forrás: [Volksgruppen.at: teljes cikk >](#)

Elindultak az őszi programsorozatok az Europa-Club Bécs szervezésében

Hétfőn, szeptember 14-én este a Collegium Hungaricum nagytermét Steigervald Krisztián, generációkutató előadása töltötte meg. Nem először járt az egyesület meghívására Bécsben a szakember, aki ezúttal a szülők szempontjából közelítette meg a generációs különbségeket. [...] Ez az új előadása a mai negyvenes, ötvenes és hatvanas korosztályba tartozó szülők útkereséséről szólt. „Van egyfajta olyan igény az itt élő szülőkben, dolgozókbán, pedagógusokban is, hogy ezt az egész XXI. századi kihívást megértsék” – teszi hozzá a generációkutató... Forrás: [Volksgruppen.at: teljes cikk >](#)

Podcast: Gáspár Adalbert, bencés szerzetes

A Burgenlandi Rádió adásának vendége Gáspár Adalbert bencés szerzetes, aki immár tíz éve szolgál Alsóőr plébánosaként. Eredetileg mindössze három évre érkezett a településre, azóta azonban nemcsak a helyi katolikus közösség lelkipásztora lett, hanem számos közösségi kezdeményezés és régi hagyomány újraélesztésében is fontos szerepet vállalt. [...] A beszélgetésben azonban nemcsak az ünnepi pillanatokról lesz szó, hanem a hétköznapiokról, a közösségek előtt álló kihívásokról és arról is, hogyan lehet egy változó világban életben tartani egy kis falu közösségét... Forrás: [Volksgruppen.at: teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Előadás: Mit köszönhetünk a Habsburgoknak?

A Bornemisza Péter Társaság és a Collegium Hungaricum közös rendezvénye a bécsi Magyar Otthonban. Ifj. Bertényi Iván 10 éven át volt a Collegium Hungaricum tudományos igazgatóhelyettese és a Bécsi Magyar Történeti Intézet igazgatója. Megbízatása 2025 decemberében járt le. Most újra Bécsben köszönhetjük: Mit köszönhetünk a Habsburgoknak? Epizódok egy hosszú történelmi kapcsolatból címmel előadást tart a Központi Szövetség nagytermében a Schwedenplatzon, 2026. október 1. 19:00 órától... Forrás: Becsinaplo.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Egyeztetett Jaklitsch és Orban

Helena Jaklitsch, a határon túli szlovénokért felelős hivatal államtitkára a múlt héten fogadta Orban Dušant, a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség elnökét... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Úton a kutatói álmok felé

A domonkosfai Šanca Ninával, a rušei Kémiai és Informatikai Szakközépiskola és Gimnázium aranyérettségizőjével az egyetem kezdete előtt arról beszélgettünk, mit vár az egyetemi időszakról és mivel foglalkozna legszívesebben a diploma megszerzése után. [...] A szakmai tudását szeretné tovább bővíteni, így a Maribori Egyetem Kémiai és Vegyészmérnöki Karán folytatja a tanulmányait... Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület jegyzőkönyvéről

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület jegyzőkönyve, amit a Muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtár őriz, ritka kultúrtörténeti dokumentum. Kézzel íródott, de nyomtatott szöveget is beillesztettek a lapjai közé. A Muravidéki Magyar Rádió Történetek az archívumból adásában Halász Albert, az MTA külső köztestületének tagja, az intézmény munkatársa a levéltári anyag létrejöttének előzményeit ismerteti, majd pedig kitér annak tartalmára... Forrás: Rtv slo.si: [teljes cikk >](#)

Podcast: Névtan a nyelvtudományban

Idén ősszel a Muravidéki Magyar Rádió Nyelvművelő műsorában új témakört indítanak. Ez pedig a névtan lesz. Gaál Péter, a Maribori Egyetem magyar lektora ehhez az egyik legjobb szakembert kereste meg, azonnal kiderül kivel beszélget, és az is, hogy a névtan miért is lehetne akár önálló tudományág... Forrás: Rtv slo.si: [teljes cikk >](#)

Podcast: Zsidó kultúra a színházban és a mindennapokban

A zsidó hagyományokról, a magyarországi zsidóság helyzetéről és Izraelről is szó esett Borgula András lendvai közönségtalálkozóján. Az egykori izraeli katona, színházalapító és rendező a Bánffy Központban beszélgetett a résztvevőkkel... Forrás: Rtv slo.si: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Publicisztika: Betekintés a tudománymetria működésébe – mit is akar most a Román Akadémia?

Marius Andruh, a Román Akadémia elnöke hétfői közleményében a romániai tudományos kutatások értékelési kritériumainak romlásáról beszélt, és bírálta a jelenlegi rendszert, amely értéktelen folyóiratokból származó hivatkozásokra épül, ez pedig a minőség rovására történő tömegtermelésre ösztönzi a kutatókat. [...] A közlemény kitért arra is, hogy a közpénzekből finanszírozott kutatási költségvetések elosztásának módját radikális megváltoztatnák. Jelenleg az oktatási minisztérium határozza meg az értékelési kritériumokat a neki alárendelt Nemzeti Kutatási Hatóságon keresztül... Forrás: Foter.ro: [teljes cikk >](#)

Folytatódhat a magyar oktatási program Csángóföldön

Folytatódhat a magyar oktatási program Csángóföldön a budapesti kormány által megítélt egymilliárd forintos kiegészítő támogatásnak köszönhetően. A pénzüsszeg a Moldvai Csángómagyarok Szövetségének idei kiadásait fedezi – erősítette meg Pogár László, a szervezet elnöke. [...] Elmondta, hogy a programban jelenleg mintegy 2200 gyerek vesz részt óvodástól egyetemista korig, akikkel a szervezet csaknem 200 alkalmazottja foglalkozik... Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Anyanyelvhasználati jogok - heves vita az RMDSZ és az AUR politikusi kött

Heves vita alakult ki szerdán a képviselőházban az RMDSZ és a Románok Egyesüléséért Szövetség képviselői között arról a módosító indítványról, amely szerint a kisebbségeknek joguk van használni a közigazgatásban az anyanyelvüket azokon a

településen is, ahol az arányuk 20 százalék alá csökken. [...] Ha jövő vasárnap tartanák a parlamenti választásokat, a választópolgárok 34 százaléka a Románok Egyesüléséért Szövetségre (AUR) szavazna. [...] A szerdai cotroceni-i konzultációk előtt az AUR kormányra kerülésének hipotetikus forgatókönyvét jártuk körül. Következtetéseinket a párt programjára, politikusaik eddigi nyilatkozataira és szakértők megszólalásaira alapoztuk, abból kiindulva, hogy George Simionék még soha nem voltak olyan közel a döntéshozói pozíciókhoz, mint most... Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Beszélgetés: Merre tart a romániai oktatás?

Négy egyetemi oktató – köztük két volt oktatási miniszter, Daniel David és Mircea Dumitru – fejtette ki véleményét a 2025-ös PISA-tesztek nemrég közzétett eredményeiről online beszélgetés során. [...] Mircea Dumitru, a Román Akadémia tagja elmondta, a PISA-eredmények közzétételkor elsősorban az lepte meg, milyen nagy a különbség az úgynevezett városi, jó iskolába járó gyermekek és a vidéki oktatásban részesülő tanulók között. [...] Iliescu szerint ez nem a gyermek és nem a család hibája. A gyenge eredményekért nem a kulturális különbségeket vagy a sorsszerűséget kell okolni, hanem a rendszert, az intézményeket és magát az államot... Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Kerekasztal: Merre tart az erdélyi magyar nyelvű oktatás?

Merre tart az erdélyi magyar oktatás? címmel szervezett kerekasztalbeszélgetést a kolozsvári Planetáriumban a Nemzeti Kisebbségkutató Intézet, amelyet annak elnöke, Novák Zoltán moderált, résztvevőként pedig Sajgó Melinda, pedagógus, neveléstudományi szakértő, Kallós Zoltán, kisebbségi oktatásért felelős államtitkár, Ferencz-Salamon Alpár, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének szakmai alelnöke és Kiss Tamás, szociológus, a kisebbségkutató intézet munkatársa beszélgettek a nemrég közzétett a 2025-ös PISA-eredményekről. [...] Egyre inkább jellemző a szegregáció az oktatás szintjén, a különböző gazdasági és társadalmi státusszal rendelkező gyerekek különböző intézményekbe koncentrálnak Szeretnénk-e ezeket a folyamatokat beengedni a mi intézményrendszerünkbe, vagy pedig megpróbálunk ezeknek a tendenciáknak tudatosan és politikailag gátat szabni” – fogalmazta meg a kérdést Kiss Tamás, az MTA külső köztestületének tagja... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: A tanév új, a kérdések a régiek

A közoktatást hosszú évek óta gyakorlatilag ugyanazokkal a vádakkal illeti számos diák, szülő és sokszor éppenséggel pedagógus is: végletesen konzervatív és konformizmust ösztönző szemléletű, indokolatlanul nagy mennyiségű, viszont sokszor használhatatlan információval terheli túl a gyerekeket, a tanárok egy részének pedig a tantárgyával kapcsolatos tudása nem naprakész, miközben sem a korszerű eszközökkel, sem a diákokkal nem tud bánni. [...] A Kolozsvári Rádió riportere, Papp-Zakor András az Országos Curriculum és Értékelési Központ magyar tanácsosát, Várad Izabellát kereste meg kérdéseivel... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Miért kamaszodnak egyre korábban a gyerekek?

Az utóbbi két évszázadban drasztikusan előbbre tolódott a pubertás kezdete. A jelenség Székelyföldön is teljes mértékben tapasztalható dr. Ruff Rudolf csíkszeredai endokrinológus főorvos szerint, akihez viszonylag gyakran fordulnak első-második osztályos kislányokkal emlőduzzanat vagy korai szőrösödés miatt. [...] Ruff Rudolf szerint, nem genetikai mutáció történt, hanem az emberi szervezet úgy érzékeli, hogy a környezet optimálisabb, biztonságosabb lett a reprodukciós képesség korábbi eléréséhez” [...] Köntös Kópál Orsolya gyermekpszichológus arról beszélt, hogy az, hogy korábban jelennek meg a testi érés folyamatai, nem jelenti azt, hogy a gyerek pszichésen is hamarabb válik felnőtté... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Megjelent a Várad kulturális folyóirat szeptemberi lapszáma

Szépirodalomból, tanulmányokból és képzőművészetből egyaránt gazdag lapszám várja az olvasókat, Réti Kincső-Zita illusztrációival. [...] A tanulmányok sorát Imre Zoltán Nagyvárad ezer éve sorozata nyitja, ezúttal a 18. századi püspöki központ építészeti átalakulásáról. Fleisz János, az MTA külső köztestületének tagja a nagyvárad oktatás 1940–1944 közötti helyzetét dolgozza fel, Hochhauser Ronald, szintén az MTA külső köztestületének tagja pedig a századforduló várad kereskedődinasztiáinak történetét eleveníti fel. ... Forrás: Biharinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

Kerekasztal: Merre tart az erdélyi magyar nyelvű oktatás?

Merre tart az erdélyi magyar oktatás? címmel szervezett kerekasztalbeszélgetést a kolozsvári Planetáriumban a Nemzeti Kisebbségkutató Intézet, amelyet annak elnöke, Novák Zoltán moderált, résztvevőként pedig Sajgó Melinda, pedagógus, neveléstudományi szakértő, Kallós Zoltán, kisebbségi oktatásért felelős államtitkár, Ferencz-Salamon Alpár, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének szakmai alelnöke és Kiss Tamás, szociológus, a kisebbségkutató intézet munkatársa beszélgettek a nemrég közzétett a 2025-ös PISA-eredményekről. [...] Egyre inkább jellemző a szegregáció az oktatás szintjén, a különböző gazdasági és társadalmi státusszal rendelkező gyerekek különböző intézményekbe koncentrálnak Szeretnénk-e ezeket a

folyamatokat beengedni a mi intézményrendszerünkbe, vagy pedig megpróbálunk ezeknek a tendenciáknak tudatosan és politikailag gátat szabni” – fogalmazta meg a kérdést Kiss Tamás, az MTA külső köztestületének tagja... Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Szakmai programok a 26. Filmtettfesztzen

A Filmtettfeszt programja október 7-és 11. között zajlik – írják közleményükben a szervezők. [...] Október 9-én, pénteken 11 órától Nagy Róbert, a Partiumi Keresztény Egyetem egyetemi adjunktusa, médiaművész, Jó Balázs, az NMHH Műsorfigyelő és -elemző Igazgatóságának igazgatóhelyettese és Kollarik Tamás az NMHH médiatudatossági és audiovizuális szakértője, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem egyetemi docense beszél a rövidfilmek és a digitális médiahasználat aktuális kérdéseiről. Hasonló témával lesz hosszabb konferencia Kolozsváron, október 8-án. [...] A konferencia előadói: Kassay Réka, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Kolozsvári Karának egyetemi adjunktusa, az MTA külső köztestületének tagja... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: A 16. századi brassói nő, aki híresebb lett, mint a férje

„A középkori nők leginkább akkor láthatók, amikor halottak” – tartja egy elsőre meglehetősen, de a történelemkutatás szempontjából nagyon is pontos megállapítás. Ezt azért szokták mondani, mert sok nő életéről a végrendelete árulja el a legtöbbet: mit birtokolt, kikkel állt kapcsolatban, vagy például kiről gondoskodott. [...] Apollonia Hirscher népszerűségét már az is igazolja, hogy van saját Wikipédia-szócikke, míg a férjének nincs, pedig Lucas Hirscher a 16. századi Brassó városbírója volt, és a törökvári kastély várnagyi tisztségét is betöltötte... Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Vélemény: Gondolatok kényszerhelyzetekről és értelmezésekről

Egy háznagyi poszt megmentése, elvtelen pálfordulás vagy pusztán a parlamenti matematika kényszere? Miután az RMDSZ együtt szavazott az AUR-al a házbizottsági helyekről, a közbeszédet előntötte a morális felháborodás. Miközben a bírálók a sovíniszta erővel szembeni tűzfal leomlását látják a döntésben, a pártvezetés pedig hol jelentéktelen ügyként kezeli, hol kényszerhelyzetet és zsarolást emleget, érdemes a számok és a szabályzatok mögé nézni: létezett-e valaha valódi cordon sanitaire a román parlamentben, és vajon egyáltalán lehetséges-e intézményileg teljesen kizárni a szélsőségeket? [...] Horváth Réka közgazdász politológus, az MTA külső köztestületi tagjának véleménycikke... Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Ukrán–magyar ombudsmantálalkozó Beregszászban

Beregszászban találkozott Dmitro Lubinec, az ukrán parlament emberi jogi biztosa és Juhász Imre, Magyarország alapvető jogok biztosja. A hivatalos látogatás során oktatási intézményt kerestek fel, megemlékeztek a háborúban elesettekről, majd ukrán, magyar és európai tanácsi részvétellel egyeztetést tartottak a városházán. [...] A beregszászi egyeztetés az ukrán és a magyar ombudsmani intézmény között korábban megkezdett párbeszéd folytatása. Dmitro Lubinec elmondta, hogy legutóbbi találkozásuk alkalmával döntöttek úgy: kárpátaljai látogatásuk során közösen keresik fel a Szolyvai Emlékparkot, és fejet hajtanak a szovjet diktatúra áldozatai előtt... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Kaszó Róbert lett az ukrán ombudsman magyarországi tanácsadója

Kaszó Róbertet nevezték ki az ukrán parlament emberi jogi biztosának magyarországi tanácsadójává – jelentette be közösségi oldalán Grexa Liliána ukrán nemzetiségi parlamenti szószóló... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Mohács 500 és az egymástól tanulás módszertana a pedagógus-továbbképzésen

Szeptember 22. és október 16. között rendezi meg szokásos őszi, egyhavi módszertani továbbképzés-sorozatát a Kárpátaljai Megyei Pedagógus-továbbképző Intézet Beregszászi Tagozata. Az idei tanévnitő szakmai napok központi gondolata az „egymástól tanulás” módszertana, amelyet gyakorlati tréningek és bemutató órák során ültetnek át a gyakorlatba. A történelemtanárok számára szervezett nyitó alkalmon a mohácsi csata közeledő 500. évfordulója előtt... Forrás: Tv21ungvar.net: [teljes cikk >](#)

Megjelent Lévai Aliz Mária második verseskötete

Megjelent Lévai Aliz Mária Űres csigaház című verseskötete az Előretolt Helyőrség Akadémia kiadásában. [...] „A gyász, a reménytelenség és a magány érzését az elhagyott helyek nyugalma és a természet harmóniája keretezi e lélekig ható versekben” – olvasható a kötet ismertetőjében Gerencsér Anna író méltatása. [...] A szorongó, magányos Z generáció hangja. Látják a bajt, és nem tudnak mit kezdeni vele. Akárcsak az előttük járó nemzedékek. Rovatunkban Lévai Aliz Mária első kötetét ajánljuk... Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Szabó László helytörténeti kötetei Pozsonyban

A 40. Városi Kulturális Napok keretében került sor a Csemadok Ligetfalui Alapszervezetének szervezésében Szabó László helytörténész a Kihantolt múlt című helytörténeti sorozata eddigi köteteinek bemutatójára Pozsonyban, amelyek a mátyusföldi Nagyfödemes és környéke gazdag történelmi, egyházi és oktatási múltját tárják fel. A 2021-ben indított sorozat kötetei helytörténeti mozaikként mutatják be az elődök örökségét. [...] Szabó László a könyvbemutatón elmondta [...] 2020-tól a Fórum Intézetnek köszönhetően Simon Attila történész-igazgatóval Borsos írói hagyatékából aztán további három kötetre való anyagot gyűjtöttünk össze... Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Pécsi Rita a kamaszkor legfontosabb kérdéseiről beszélt

A serdülőkor nem egyszerűen a szabályok elutasításáról és a szülőktől való távolodásról szól, hanem az önismeret, az identitás, az értékek és a saját életút felfedezésének időszaka, összegezte Uzsálné Pécsi Rita neveléskutató a nagymegyeri református templomban tartott ingyenes előadásában. [...] A neveléskutató ezt az azonnali érzelmi kiáramlást az úgynevezett „érzelmi inkontinencia” fogalmával summázta. A fiatalnak meg kell tanulnia elviselni és feldolgozni a saját érzéseit, mielőtt mások értékelésére támaszkodna... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Podcast: Beválthatatlan nyelvi tőke, normaütközések és vakfoltok

Mire tanított a lányom strandélménye a szlovákiai magyarok nyelvi kiszolgáltatottságáról? Ezzel a címmel írt elgondolkodtató publicisztikát a Napunk hasábjain Bécsben élő földink, Tóth Erzsébet Fanni pszichológus, társadalomkutató. [...] Ennek apropóján beszélgetett vele Rácz Vince beválthatatlan nyelvi tőkéről, nyelvi habitusok és normarendszerek ütközéséről és szimbolikus erőszakról... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Látványos digitális elemekkel bővült az oszmán kori kiállítás Fülek várában

Korszerűsítette az oszmán uralom időszakáról szóló tárlatát a Füleki Vármúzeum, így a történelmi örökséget a legújabb digitális technológiákkal kapcsolják össze. A fejlesztés három egymáshoz kapcsolódó tevékenységet foglal magában. Az első egy generatív mesterséges intelligenciát alkalmazó applikáció fejlesztése. [...] Kiadvány készült a füleki történelmi városháza felújítása során előkerült több mint százéves időkapuszuláról. A füleki városházát 1912-ben építették, ekkor egy időkapuszulát rejtettek a falába, ami több mint 100 év elteltével, a felújításakor kerül elő... Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kitekintő: Három év után újra látogatható az Andy Warhol Modern Művészeti Múzeuma Mezőlaborcon

A ruszin származású művész munkásságát Mezőlaborcon egy állami fenntartású múzeum őrzi, amelyet Eperjes megye 16 millió euróból újított fel... Forrás: Hírek.sk: [teljes cikk >](#)